

Handläggare
Caroline Jevring
Telefon: 08-50820014**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-12-18

Remiss av revisionsrapport – Kränkande behandling och diskriminering i förskolan

Yttrande på revisionsrapport Dnr: RVK 2025/93

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande på revisionsrapporten.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat om förskolorna i tre stadsdelsnämnder förebygger och åtgärdar kränkande behandling och diskriminering i sitt arbete. Stadsdelsnämnden har fått rapporten för yttrande.

Granskningen visar att de granskande stadsdelsnämnderna bedriver ett förebyggande och målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och diskriminering. Stadsdelsnämnderna rekommenderas att se över delegationsordningen och anmälan av delegationsbeslut, säkerställa innehåll och omfattning i de årliga planerna mot diskriminering och kränkande behandling, säkerställa att barn hörs vid behov samt stärka den systematiska uppföljningen.

Stadsdelsförvaltningen har och kommer att vidta ett antal åtgärder utifrån rapportens rekommendationer. Det handlar om rutiner för anmälan av delegationsbeslut och framtagande av plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den rutin som finns vid misstanke om att barn har utsatts för kränkande behandling eller diskriminering kommer att revideras för att tydliggöra att barn ska höras i utredningen. Uppföljningen ska stärkas bland annat genom att säkerställa att ärenden innehåller alla delar (anmälan, utredning och eventuella åtgärder och uppföljning).

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande på revisionsrapporten.

Bakgrund

Stadsrevisionen har granskat om förskolorna förebygger och åtgärdar kränkande behandling och diskriminering i sitt arbete. Granskningen genomfördes under våren 2025 i stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Norra innerstaden och Skarpnäck. Samma nämnder har fått rapporten för yttrande som ska besvaras senast den

31 december 2025. Rapporten har även lämnats för kännedom till förskolenämnden och övriga stadsdelsnämnder.

Ärendet

Granskningen har genomförts genom:

- Intervjuer med skolchef, två rektorer och utredare
- Besök på två förskolor per nämnd där biträdande rektor, förskollärare och barnskötare har intervjuats.
- Granskning av verksamhetsplaner och rutiner för planer för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering.
- Granskning av utredningar av kränkande behandling och diskriminering.

Granskningen visar att de granskade stadsdelsnämnderna bedriver ett förebyggande och målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och diskriminering. Det finns rutiner och arbetssätt för att anmäla, utreda och åtgärda kränkande behandling och diskriminering. Förskolepersonalen genomgår även regelbundna kompetens- och informationsinsatser avseende det förebyggande arbetet kopplat till kränkande behandling.

Granskningen visar däremot att systematisk uppföljning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i enlighet med lagens krav inte sker i tillräcklig utsträckning.

De granskade stadsdelsnämnderna upprättar årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i enlighet med skollagen. Dessa behöver dock utvecklas för att säkerställa lokal förankring och att alla delar i det förebyggande arbetet utifrån kränkande behandling och diskriminering finns med.

I samband med revisionskontorets granskning av diarieförda utredningar framgår att samtal med det utsatta barnet genomförts i hälften av utredningarna. Det saknas dokumenterad motivering till varför detta inte gjorts i resterande utredningar. Enligt Skolinspektionen är det viktigt att utredaren beskriver och fångar upp upplevelserna från barnet som utsatts för kränkningen.

Beslut om utredning eller upprättande av den årliga planen ska enligt gällande delegationsordning anmälas till nämnd, något som har brustit. Det är viktigt att anmälan sker till stadsdelsnämnden för att säkerställa att nämnden får full insyn och kontroll över verksamheten och att beslut fattas inom ramen för gällande regler.

Stadsdelsnämnderna rekommenderas att:

- Säkerställa att delegationsordningen uppfyller kraven i skollagen för att tillse att delegationsbeslut om den årliga planen återrapporteras till nämnden.
- Säkerställa att delegationsbeslut avseende utredningar löpande anmäls till nämnden.
- Säkerställa att innehåll och omfattning i de årliga planerna möter både lagstiftnings krav och att verksamhetsnära åtgärder framgår. Den årliga planen bör även innehålla det förebyggande arbetet mot diskriminering.
- Säkerställa att det utsatta barnet vid behov hörs i samband med utredningen. Om det finns skäl att inte höra barnet bör detta anges i utredningen.
- Stärka den systematiska uppföljningen av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har rutiner och arbetssätt för att anmäla, utreda och åtgärda kränkande behandling och diskriminering. Rutinerna tas återkommande upp med avdelning förskolas ledningsgrupp och rektor tar informationen vidare till respektive område. Avdelningen har en gemensam mall för plan mot diskriminering och kränkande behandling. Utifrån revisionskontorets rekommendationer har/kommer stadsdelsförvaltningen vidta följande åtgärder.

Delegationsordning och anmälan av delegationsbeslut

Stadsdelsförvaltningen har sett över delegationsordningen utifrån skollag och diskrimineringslag. Beslut om förändringar i delegationsordningen fattas på nämndens sammanträde i december 2025. Delegationsordningen föreslås ändras något gällande kränkande behandling och trakasserier, men åtgärderna handlar till största del om att se över verksamhetens rutiner för att anmäla delegationsbesluten till nämnd. Alla områden ska ha reviderat plan mot kränkande behandling och diskriminering, för områdets samtliga förskolor till tertialrapport 1 år 2026, och därefter anmäls de till nämnd av Avdelning förskolas stab.

Delegationsbeslut avseende utredningar och åtgärder gällande kränkande behandling kommer löpande att anmälas till nämnden. Stadsdelsförvaltningen har tagit fram en rutin som innebär att Avdelning förskolas stab går igenom aktuella ärenden en gång per månad och anmäler inkomna utredningar och åtgärder till stadsdelsnämnden.

Innehåll och omfattning i de årliga planerna

Stadsdelsförvaltningen har en mall för förskolornas planer mot kränkande behandling och diskriminering. Mallen beskriver bland annat kraven utifrån skollag och diskrimineringslag samt ger exempel på hur varje förskola kan kartlägga risker för diskriminering och kränkande behandling. I mallen ska varje förskola fylla i mål, åtgärder som ska vidtas och hur dessa ska följas upp. Som nämnts ovan ska alla planer revideras vid samma tillfälle. Stadsdelsförvaltningen kommer gå igenom mallen med rektorerna och lyfta vikten av att varje mall fylls i utifrån förutsättningarna på varje förskola samt att alla diskrimineringsgrunder lyfts.

Säkerställa att det utsatta barnet hörs vid behov

Vid misstanke om kränkande behandling eller diskriminering har stadsdelsförvaltningen en rutin med tillhörande blanketter för att anmäla, utreda, vidta åtgärder och följa upp åtgärder. Stadsdelsförvaltningen ska lägga till i rutinerna att barn alltid ska höras, om det inte finns skäl till att inte göra det. I utredningsblanketten ska eventuella skäl till att inte höra barn, anges.

Stärka den systematiska uppföljningen av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

I samband med att stadsdelsförvaltningen går igenom aktuella ärenden om kränkande behandling och diskriminering som ska anmälas till nämnden (se ovan), kommer ärendena också granskas för att säkerställa att de innehåller alla delar (anmälan, utredning och eventuella åtgärder och uppföljning). Stadsdelsförvaltningen kommer vidare att se över att lägga in vissa delar av arbetet med kränkande behandling och diskriminering i väsentlighets- och riskanalysen (VoR) eller internkontrollplanen.

Jämställdhetsanalys

Kön är en av diskrimineringsgrunderna och arbetet med att förebygga och motverka diskriminering är därför viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Barnrättsperspektiv

Arbetet med att förebygga och åtgärda kränkande behandling och diskriminering är viktigt ur ett barnrättsperspektiv. Inget barn ska bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas (Läroplan för förskolan Lpfö 18). Barnkonventionens

artikel 2 anger att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter, ingen får diskrimineras.

Tillgänglighet

Arbetet med att förebygga och åtgärda kränkande behandling och diskriminering är viktigt ur ett tillgänglighetsperspektiv, funktionsnedsättning är en av diskrimineringsgrunderna. I stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning anges att personer med funktionsnedsättning ska ha jämlika möjligheter till utbildning av hög kvalitet i stadens alla skolformer, utifrån egna förutsättningar och behov.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande på revisionsrapporten.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Revisionsrapport – Kränkande behandling och diskriminering
i förskolan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-12-04
Karin Åberg, Avdelningschef	2025-12-04